
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 6/12(60), 104-109

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. INTERPRETACJA § 31 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOSCI Z DNIA 22.IV.1961 R. W SPRAWIE WYNAGRODZENIA ADWOKATÓW (WYSOKOŚĆ DIET).

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 5 października 1962 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. X od uchwały Rady Adwokackiej w A z dnia 17 lutego 1962 r. w przedmiocie wysokości należnych diet,

postanowił:

zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w A uchylić i sprawę przekazać tejże Radzie Adwokackiej do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie:

Adwokat X zgłosił w swoim Zespole Adwokackim wniosek o wypłacenie mu z kwoty, złożonej przez klienta na koszty sprawy, zł 70 z tytułu jednorazowej diety, uzasadniając swe stanowisko tym, że sprawa, której wypłata ta dotyczy, wszczęta została przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.IV.1961 r. o wynagrodzeniu adwokatów i nie została zakończona w I instancji.

Wobec odmiennego stanowiska kierownika Zespołu, adw. X odwołał się do Rady Adwokackiej w A, która uchwałą z dnia 17.II.1962 r. uznała, że adw. X, zgodnie z poglądem kierownika Zespołu, należy się dieta w wysokości określonej w obowiązującym obecnie § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.IV.1961 r., tj. 50 zł, i z tego względu odwołania adw. X nie uwzględniła.

Rozpatrując odwołanie adw. X od powyższej uchwały Rady Adwokackiej, Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Odwołaniu nie można odmówić słuszności w świetle powołanego w nim § 31 rozp. Min. Sprawiedl. z 22.IV.1961 r. Przepis ten stanowi, że „przepisy dotychczasowe” stosuje się do zakończenia w instancji sprawy wszczętej przed wejściem w życie rozporządzenia. „Przepisy dotychczasowe”, a więc rozporządzenie Min. Sprawiedl. z dnia 19.VIII.1953 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów, określały (§ 7) wysokość diet na 70 zł za każdy dzień, a zatem dieta w tej wysokości, a nie w kwocie 50 zł ustalonej przez § 9 nowego rozporządzenia z 22.IV.1961 r., będzie właściwa w sprawach wszczętych przed wejściem w życie tego rozporządzenia, ale nie zakończonych w instancji.

Jeśli zatem sprawa, w której adw. X domaga się wypłacenia mu diet, została istotnie wszczęta przed 29.V.1961 r. i nie została w chwili wyjazdu służbowego

adw. X zakończona w instancji (czego na podstawie akt Wydział Wykonawczy ustalić nie może), to Rada Adwokacka przy ponownym rozpoznaniu powinna zadecydować zgodnie z wyżej wyrażonymi wytycznymi.

2. SPRAWA WALNYCH ZGROMADZEŃ IZB ADWOKACKICH W 1962 R.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 26 października 1962 r.)

W dniu 2 lutego 1962 r. Wydział Wykonawczy, opierając się na zmienionym przez Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej regulaminie walnych zgromadzeń, uchwalili zwrócić się do rad adwokackich z wyjaśnieniem, że walnych zgromadzeń nie należy na razie zwoływać i że będą one mogły być zwoływane dopiero po uprzednim skonsultowaniu się z Wydziałem Wykonawczym.

Podjęcie powyższej uchwały zostało spowodowane oczekiwanym w najbliższych miesiącach opracowaniem projektu nowej ustawy o ustroju adwokatury. Wobec mogących nastąpić w związku z tym zmian ustrojowych, dotyczących m. in. sposobu powoływania organów adwokatury, wydawało się wówczas, że byłoby rzeczą niecelową zwoływanie dorocznych walnych zgromadzeń i dokonywanie na nich wyborów według dotychczasowych przepisów.

Opracowanie projektu nowej ustawy o adwokaturze przeciągnęło się jednak ponad przewidywany okres i obecnie jest rzeczą wątpliwą, czy nowa ustawa o ustroju adwokatury zostanie uchwalona jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym.

Stawia to zarówno Naczelną Radę Adwokacką, jak i wojewódzkie rady adwokackie w trudnym położeniu, gdyż przewidziany w art. 10 ust. 1 u. o. u. a. trzyletni okres kadencji organów adwokatury dla wojewódzkich rad adwokackich już upłynął, a dla Naczelnej Rady Adwokackiej upływa w listopadzie br. Z drugiej strony art. 19 ust. 1 u. o. u. a. przewiduje odbycie co roku walnego zgromadzenia, na którym w myśl art. 17 u. o. u. a. powinno nastąpić uchwalenie budżetu izby i ustalenie składki rocznej na potrzeby izby, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania rocznego z działalności rady adwokackiej, wreszcie — po wysłuchaniu wniosku komisji rewizyjnej — zatwierdzenie zamknięć rachunkowych i udzielenie radzie adwokackiej absolutorium.

W tych okolicznościach Wydział Wykonawczy NRA, po przedyskutowaniu w dniu 13.X.1962 r. sprawy na naradzie dziekanów rad adwokackich, zwrócił się do Ob. Ministra Sprawiedliwości z pismem, w którym przedstawił potrzebę zwołania w okresie do końca 1962 r. walnych zgromadzeń z porządkiem obrad przewidzianym w art. 17 u. o. u. a.

Wydział Wykonawczy NRA uzyskał informację, że Ob. Minister Sprawiedliwości — mając na uwadze zaawansowanie prac nad nową ustawą o ustroju adwokatury i niecelowość wybierania obecnie na okres 3 lat nowych organów samorządu adwokackiego w czasie bezpośrednio poprzedzającym reformę adwokatury — rozważa przeprowadzenie w drodze ustawodawczej przedłużenia kadencji obecnie urzędujących organów adwokatury na okres 1 roku.

Mając powyższe na uwadze, Wydział Wykonawczy NRA

u chw a li ł:

1. Zwrócić się do wojewódzkich rad adwokackich o zwołanie w IV kwartale 1962 r. zwyczajnych walnych zgromadzeń izb adwokackich celem załatwienia spraw budżetu, składki adwokackiej, sprawozdania z działalności rady adwokackiej i zatwierdzenia zamknięć rachunkowych.
2. Gdyby do daty walnych zgromadzeń izb adwokackich nie została wyjaśniona sprawa przedłużenia kadencji organów adwokatury, wówczas Wydział Wykonawczy NRA udzieli radom adwokackim dodatkowych wskazówek co do porządku dziennego.

3. OSOBY POSTRONNE NIE SĄ UPRAWNIONE DO ASYSTOWANIA PODCZAS EGZAMINU ADWOKACKIEGO.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 października 1962 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w Katowicach z dnia 25 września 1962 r. w sprawie dopuszczalności przysłuchiwania się aplikantów adwokackich egzaminowi adwokackiemu,

u chw a li ł:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 u.o u.a. wyjaśnić, że egzamin adwokacki nie jest aktem publicznym, obecność więc na nim osób postronnych poza patronem zdającego aplikanta adwokackiego nie jest dopuszczalna.

Uzasadnienie

Rada Adwokacka w Katowicach przekazała Wydziałowi Wykonawczemu Naczelnej Rady Adwokackiej do rozstrzygnięcia zagadnienie, czy podczas egzaminu adwokackiego, któremu poddawani są aplikanci adwokacy, mogą być obecni także aplikanci nie składający w danym momencie egzaminu. Zagadnienie powyższe powstało wskutek zgłoszenia przez aplikantów Izby katowickiej prośby, aby pozwolono im przysłuchiwać się egzaminowi adwokackiemu.

Rada Adwokacka w Katowicach w piśmie swoim w tej sprawie z dnia 25 września 1962 r. podnosi, że ani przepisy u.o u.a., ani regulamin kształcenia aplikantów adwokackich i egzaminu adwokackiego nie regulują tego zagadnienia, ale nie zawierają również zastrzeżeń, że egzaminy są tajne.

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Kwestia dopuszczalności przysłuchiwania się egzaminowi adwokackiemu przez domagających się tego aplikantów adwokackich kryje za sobą bardziej szerokie zagadnienie, a mianowicie, czy egzaminowi adwokackiemu można przypisać charakter publiczny. Jakkolwiek regulamin kształcenia aplikantów adwokackich z dnia 13.XII.1958 r. („Palestra” nr 2—3 z 1959 r., str. 124 i nast.) nie zawiera w tym względzie żadnego wyraźnego postanowienia, to jednak z faktu, że regulamin o tym milczy, nie można wyciągnąć wniosku, iż obecność podczas egzaminu osób postronnych jest dopuszczalna. Odwrotnie, postanowienia § 17 i 18 tego re-

gulaminu, ustalające w sposób wyczerpujący skład Komisji Egzaminacyjnej (7 do 10 osób powołanych przez radę adwokacką, przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości i Naczelnej Rady Adwokackiej oraz ewentualnie po jednym delegacie zainteresowanej izby adwokackiej w razie wyznaczenia egzaminu dla kilku izb), zdaje się wskazywać na to, że krąg osób uprawnionych do obecności podczas egzaminu jest ograniczony. Wprawdzie w myśl przyjętego zwyczaju w czasie egzaminu z reguły bywa obecny adwokat-patron, pod którego kierunkiem zdający odbywał aplikację, jednakże jest to wyjątek, który poza tradycją znajduje swe uzasadnienie w bezpośrednim powiązaniu aplikanta z osobą patrona oraz w daniu temu ostatniemu możliwości oceny przebiegu egzaminu i porównania ujawnionego w trakcie egzaminu stopnia przygotowania zdającego z własnym przekonaniem o tym przygotowaniu. Takiego uzasadnienia trudno byłoby się dopatrzeć dla uprzedzenia obecności podczas egzaminu innych osób, pragnących „przysłuchiwać się” egzaminowi, a w szczególności aplikantów adwokackich, którzy przez takie „przysłuchiwanie się” pragnęliby zapoznać się ze sposobem egzaminowania bądź z rodzajem zadawanych pytań, aby ze swych spostrzeżeń wyciągać takie lub inne wnioski na przyszłość, gdy na nich samych przyjdzie kolej zdawania egzaminu adwokackiego.

W konkluzji należy dojść do wniosku, że egzamin adwokacki nie jest aktem publicznym, wobec czego obecność na nich osób postronnych poza członkami komisji egzaminacyjnej i patronem zdającego nie jest dopuszczalna.

4. POBIERANIE WYNAGRODZENIA ZA PROWADZENIE SPRAW ADWOKATA ZAWIESZONEGO W WYKONYWANIU CZYNNOSCI ZAWODOWYCH.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 26 października 1962 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu na wniosek Rady Adwokackiej w Opolu kwestii wynagradzania zastępcy adwokata, który został zawieszony w czynnościach zawodowych, ustanowionego przez radę adwokacką z urzędu w trybie art. 67 ust. 1 u.o. u.a.,

postanowił:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 u.o. u.a. wyjaśnić, co następuje:

1. adwokatowi ustanowionemu z urzędu przez radę adwokacką w trybie art. 67 ust. 1 pkt 3 u.o. u.a. jako zastępcy adwokata zawieszzonego w czynnościach zawodowych przysługuje prawo pobierania dla siebie wpłat od klientów w sprawach przejętych przezeń do prowadzenia; nie jest on natomiast uprawniony do pobrania dla siebie wynagrodzenia w sprawach zakończonych (prawomocnie lub w danej instancji) przed datą rozpoczynającą okres zawieszenia ani też do żądania od adwokata zawieszzonego zwrotu wpłat na wynagrodzenie otrzymanych przed tą datą w sprawach nie zakończonych;
2. ustanowienie dla adwokata zawieszzonego, który wykonywał zawód indywidualnie, zastępcy w osobie członka zespołu adwokackiego nie uzasadnia doliczania klientowi bez jego zgody 20% dodatku zryczałtowanego na koszty zespołu.

Uzasadnienie

Rada Adwokacka w Opolu zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej o wyjaśnienie następujących dwu kwestii:

1. jaki jest sposób wynagradzania zastępcy z urzędu adwokata zawieszono-
go w czynnościach zawodowych?
2. czy dopuszczalne jest doliczanie 20% ryczałtu do wpłat dokonywanych przez
klientów adwokata zawieszono-
go, który wykonywał praktykę indywidualną,
jeżeli zastępcą jego jest adwokat będący członkiem zespołu adwokackiego?

Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Ad 1). Zawieszenie adwokata w czynnościach zawodowych — bez względu na to, czy następuje w wykonaniu orzeczonej prawomocnie kary, czy też decyzji lub postanowienia o tymczasowym zawieszeniu — pociąga za sobą niemożność wykonywania zawodu w okresie zawieszenia. Toteż w wypadku zawieszenia rada adwokacka ustanawia z urzędu zastępcę, który przejmuje dalsze prowadzenie przyjętych przez zawieszono-
go spraw (art. 67 ust. 1 u.o. u.a.). Jak więc z tego wynika, zakresem działalności zastępcy są jedynie sprawy będące w toku, natomiast zastępstwo z natury rzeczy nie dotyczy spraw zakończonych, jak również spraw nowych, których zastępcy nie wolno przyjmować na rachunek zawieszono-
go (por. uchwałę Wydziału Wykonawczego z dnia 28 lipca 1961 r. — „Palestra” nr 10 z 1961 r., str. 88 i nast.).

Skoro sprawy zakończone (prawomocnie lub w danej instancji) nie są (i nie mogą być) objęte zakresem działalności zastępcy, to tym samym nie jest on uprawniony do otrzymywania przypadającego z tych spraw zawieszonemu adwokatowi wynagrodzenia. Otrzymanie przez adwokata zawieszono-
go tego wynagrodzenia w niczym nie narusza zakazu wykonywania zawodu, gdyż w tym wypadku nie chodzi o dokonanie czynności zawodowej, lecz o rozrachunek z klientem z tytułu czynności już wykonanych przed zawieszeniem.

Inaczej przedstawia się sprawa, jeśli chodzi o sprawy będące w toku. W myśl powołanej wyżej uchwały Wydziału Wykonawczego zawieszenie pozbawia adwokata zarówno możliwości wykonywania pracy zawodowej, jak i czerpania z tego źródła środków utrzymania. W związku z tym należy dojść do wniosku, że wszelkie wpłaty w sprawach będących w toku mogą być dokonane jedynie do rąk zastępcy (lub do kasy zespołu, jeśli zastępcą jest jego członkiem). Ponieważ prowadzenie przez zastępcę przejętych przez niego spraw należy traktować jako obowiązek, za którego wypełnienie należy mu się wynagrodzenie, przeto wpłaty w tych sprawach powinny być obracane na korzyść zastępcy.

Wprawdzie w niektórych wypadkach stosowanie tej zasady mogłoby budzić wątpliwość, czy nie pozostaje ona w sprzeczności z zasadą siuszości, mianowicie wówczas, gdy zawieszony adwokat dokonał przed zawieszeniem pewnych czynności, za które nie otrzymał żadnego wynagrodzenia lub też otrzymał wynagrodzenie nie odpowiadające nakładowi jego pracy, jednakże przyjęcie jakiegokolwiek innej zasady (np. zasady rozliczeń pomiędzy zawieszonym a jego zastępcą) natrafiałoby na nie dające się przewyciężyć trudności. Ponadto pobieranie przez zastępcę wpłat w sprawach, które prowadzi on za adwokata zawieszono-
go w czynnościach zawodowych, znajdowałoby równoważnik we wpłatach przyjętych przez zawieszono-
go przed okresem zawieszenia w sprawach nie zakończonych.

Ad 2). Kwestia dopuszczalności doliczania 20% ryczałtu do wpłat uskutecznia-nych przez klientów adwokata zawieszzonego może powstać jedynie wtedy, gdy zawieszonym jest adwokat wykonujący zawód indywidualnie, zastępcą zaś członek zespołu. Nie ulega jednak żadnej wątpliwości, że fakt ustanowienia zastępcą członka zespołu adwokackiego nie może wpływać na zmianę umowy co do wysokości wynagrodzenia, zawartej z klientem przez zawieszzonego adwokata przed okresem zawieszenia. W razie zatem tego rodzaju obciążenia klienta 20% ryczał-tem bez jego zgody byłoby to nieuzasadnione.

5. PRZESYLANIE PREZESOM OKRĘGOWYCH KOMISJI ARBITRAZOWYCH ODPISÓW ORZECZEŃ DYSCYPLINARNYCH W SPRAWACH ADWOKATÓW-RADCÓW PRAWNYCH.

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 26 października 1962 r.)

Według przepisów uchwały Nr 533 Rady Ministrów z 13.XII.1961 r. w sprawie obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków państwo-nych (Monitor Polski Nr 96, p. 406), radcą prawnym może być tylko taka osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe, której dotychczasowa praca oraz postawa obywatelska dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków (§ 8 uchwały). Ponadto w razie ujawnienia okoliczności podrywających zaufanie wy-magane od radcy prawnego sprawę przedstawia się do rozpatrzenia specjalnemu zespołowi, który wyciąga z postępowania radcy prawnego właściwe konsekwencje (§ 14 uchwały).

Z powyższych przepisów wynika, że dla prezesów okręgowych komisji arbitra-żowych, którzy prowadzą listy radców prawnych (§ 9 uchwały) i do których należy m. in. nadzór nad pracą radców prawnych (§ 14 ust. 2 uchwały), nie jest rzeczą obojętną sprawa dyscyplinarnej karalności adwokatów pełniących funkcje radców prawnych. W szczególności prezesi okręgowych komisji arbitra-żowych, w celu należytego wykonania swoich obowiązków, powinny mieć możliwość zaznajomienia się z treścią prawomocnych orzeczeń wydanych przez adwokackie komisje dyscyplinarne.

Mając powyższe na uwadze, Wydział Wykonawczy NRA

postanowił:

na zasadzie art. 32 ust. 1 pkt 3 u. o u.a. wyjaśnić wojewódzkim radom adwokac-kim, że powinny na prośbę prezesów okręgowych komisji arbitrażowych przesyłać im odpisy prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych wraz z uzasadnieniem, jeżeli orzeczenia te dotyczą adwokatów albo b. adwokatów będących radcami prawnymi lub ubiegających się o wpis na listę radców prawnych. Brak natomiast podstaw do udostępnienia prezesom okręgowych komisji arbitrażowych do wglądu całych akt postępowania dyscyplinarnego dotyczącego danego adwokata-radcy prawnego.

*

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej na posiedzeniu w dniu 30 listopada 1962 roku uchwalił powołać Komisję do opracowania metod i zakresu szkolenia aplikantów adwokackich.

W skład Komisji powołani zostali: Wiceprezes NRA Stanisław Janczewski (przewodniczący), Sekretarz NRA Władysław Żywicki (wiceprzewodniczący) oraz wicedziekan Józef Stopnicki i adwokaci Zdzisław Krzemiński, Aleksander La-socki i Józef Zejda (członkowie).

Komisji przyznano prawo kooptacji dalszych jej członków.